

1. ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΧΩΡΑ ΟΧΙ ΑΛΛΑ ΟΡΦΑΝΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/02/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/02/2019

Σελίδα: 1

ΤΖΑΝΕΤ ΣΟΥΖΜΑΝ
Η πρόεδρος της Επιτροπής Επανάωσης των Γλυπτών
απαντά στον διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου

**«ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΧΩΡΑ.
ΟΧΙ ΑΛΛΑ ΟΡΦΑΝΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ»**

ΣΕΛΙΔΑ 17

THE DAME JANET SUZMAN

Τα Γλυπτά βρίσκονται σε λάθος χώρο

Μου ζητήθηκε να γίνω πρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανενώση των Γλυπτών του Παρθενώνα λόγω της μακράς συμπάθειάς μου για την υπέροχη οργή της Μελίνας Μερκούρη, η οποία πριν από πολλά χρόνια ήρθε στη Βρετανία στροβιλιζόμενη σαν δυνατός άνεμος και σίκωσε τα ξερά φύλλα που βρίσκονταν σκορπισμένα στα σεβάσμια ιδρύματα αυτής της χώρας.

Η Μελίνα απαίτησε την επιστροφή των Γλυπτών. Πάει καιρός που δεν είναι πια κοντά μας, αλλά αυτός ο άνεμος εξακολουθεί να φυσάει, άλλοτε πιο δυνατά, άλλοτε ως απαλό αεράκι που ταραίζει την ψυχιά. Πνέει στη Βρετανία, κάνοντας τα επιχειρήματα σχετικά με το Brexit να στροβιλίζονται προς όλες τις κατευθύνσεις. Πνέει στη Γαλλία, η οποία αναγνωρίζει ότι οφείλει να δικαιολογήσει το γιατί έχει στις συλλογές της ορισμένα αντικείμενα. Πνέει και σε άλλες μακρινές χώρες που αποτέλεσαν αποικίες της Μεγάλης Βρετανίας στην ακμή της αυτοκρατορίας της.

Ένα από τα πιο τοιχωρά από αυτά τα ιδρύματα, το Βρετανικό Μουσείο, είναι κάτοχος τόσο πολλών παγκόσμιων θησαυρών που είναι σχεδόν αδύνατον να καταμετρηθούν, επειδή αυτοί που οικοδόμησαν την αυτοκρατορία έπαιρναν μαζί τους θαυμαστά αντικείμενα από όλο τον κόσμο όταν η Βρετανία ήταν πανίσχυρη.

Ολοι ξέρουμε ότι τα πιο σπουδαία κομμάτια της εκπληκτικής συλλογής του Βρετανικού Μουσείου είναι τα Γλυπτά του Παρθενώνα, αυτά τα συγκλονιστικά τμήματα ενός συγκλονιστικού συνόλου. Ο πρεσβευτής της Βρετανίας στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, λόρδος Ελγιν, τα πήρε μαζί του στην Αγγλία. Εδώ και 200 χρόνια προκαλούν δέος στα εκατομμύρια των επισκεπτών που περιπλανώνται στους ορόφους του επιβλητικού αυτού μουσείου. Εκτίθενται σε μια ασφυκτικά περτοιχωμένη συλλογή και στέκονται με μεγάλο σεβασμό και ευπρέπεια επάνω σε οκλπρές τοιμεντένιες βάσεις, με ένα γκριζό φως να αποκαλύπτει εν μέρει μόνο την απαράμιλλη ομορφιά τους.

Πέρσι, μερικά από αυτά τα γλυπτά μεταφέρθηκαν σε μίαν άλλη μεγαλύτερη συλλογή για να αναδείξουν δίπλα τους το έργο του Ροντέν και το πόσο ο ίδιος είχε εμπνευστεί από αυτά. Ένας αέρας φρεσκάδας έπνευσε γύρω από τα γλυπτά και όλοι είδαμε

Η πρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανενώση των Γλυπτών του Παρθενώνα, διεθνούς φήμης σαιξπηρική ηθοποιός Ντέιμ Τζάνετ Σούζμαν, απαντά στη συνέντευξη του διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου στα «ΝΕΑ»

ξανά πόσο θαυμάσια είναι, στην πραγματικότητα ανεπανάλπτα. Συναισθηματικά φορτισμένα, τα μυώδη αγάλματα του Ροντέν κλώμισαν δίπλα στα επιβλητικά γλυπτά του Παρθενώνα. Οι επιμελητές της έκθεσης παρουσίασαν τα αγάλματα ως αυτόνομα έργα τέχνης διαχωρισμένα από την αρχική τους αποστολή που δεν είναι άλλη από το να λειτουργούν ως μέρη ενός ευρύτερου συνόλου, αποτελώντας τμήμα ενός αρχαίου συστήματος πεποιθήσεων.

Η Μελίνα ήταν ηθοποιός, το ίδιο κι εγώ. Αυτό πιθανώς σημαίνει ότι είμαστε ανοιχτόμυαλοι άνθρωποι. Η υποκριτική επιβάλλει να μην είσαι επικριτικός απέναντι σε έναν χαρακτήρα και να αποτιμώνεις, με όσο περισσότερο ειλικρίνεια γίνεται, τον τρόπο με τον οποίο βλέπει εκείνος τα πράγματα, που συχνά απέχει πολύ από τον δικό σου τρόπο.

Δεν είμαι ούτε λόγιος, ούτε ακαδημαϊκός. Η θέση μου στην Επιτροπή είναι εκείνη ενός απλού επισκέπτη μουσείου και ως τέτοιος μπορώ να δω ξεκάθαρα ότι τα Γλυπτά βρίσκονται σε λάθος χώρο. Έχουν ανάγκη το γλυκό αττικό φως του ήλιου να τα φωτίζει με φόντο τον γαλανό ουρανό. Ζητούν να επανενωθούν με το άλλο τους μισό στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης όπου πάντοτε τα περιμένει μία θέση. Πρέπει να εκτεθούν μπροστά στον ίδιο τον Παρθενώνα, ο οποίος εξακολουθεί να στέκεται όρθιος. Πρέπει να αντικρίζουν αυτόν τον χώρο, έτσι ώστε εγώ, ο επισκέπτης, να μπορώ να γυρίσω το κεφάλι μου και να αναφωνήσω: «Γώρα πια μπορώ να το δω: να από πού προέρχονται!». Οχι άλλο μονιτό φως, όχι άλλα ορφανά αγάλματα. Πρέπει να επανενωθούν με το άλλο μισό του αετώματος που βρίσκεται σε αυτό το

εξάισιο μουσείο, έτσι ώστε εγώ, ο επισκέπτης, να μπορώ να αντιληφθώ τη σιωπηρή συζήτηση που διεξάγεται μεταξύ τους.

Δεν εμπιστεύομαι την ορολογία των ιστορικών τέχνης και των καλλιτεχνικών διευθυντών, όσο διακεκριμένοι κι αν είναι, όταν αναφέρονται υπεροπτικά σε «δημιουργικές πράξεις», υπονοώντας ότι τα Γλυπτά αποκτούν μια άλλη, εξίσου σημαντική, υπόσταση όταν αποχωρίζονται βίαιως τα αδελφια τους. Στην πραγματικότητα, τα έχουν πεσοκόψει. Και οι πληγές είναι ακόμη ορατές. Δεν έχω κανέναν λόγο να είμαι ασεβής προς τον διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου, αλλά, αν τον υποδούλησω σε ρόλο, θα έπρεπε να κατανοήσω το κίνητρο που τον κάνει να μιλά με τόσο κατανοήσιμο ύπτιο τρόπο. Είναι προφανές ότι θα ρίσκαρε τη θέση του αν επέτρεπε στην ευφύια του να υπερισχύσει της επιβλαβόμενης υποκρισίας του. Αναγκάζεται να μιλήσει διπλωματικά. Συνεπώς, δεν φταίει αυτός. Οι επίτροποι του Βρετανικού Μουσείου είναι εκείνοι που, προφανώς ως απάρεσκοι κρυπτο-ιμπεριαλιστές, εξακολουθούν να μην εξετάζουν κάτι που είναι ουσιαστικό και δίκαιο. Επιτέλους, έπειτα από περισσότερους από δύο αιώνες, είναι καιρός να επιστρέψουν τα Γλυπτά εκεί που ανήκουν.

Κατάληξη με ένα απόσπασμα που δημοσίευσε πρόσφατα στην «Guardian» ένα εξέχον μέλος της Επιτροπής μας, ο Alexi Kaye Campbell: «Με το να ζητάς πίσω κάτι που έχει τεράστια σημασία, το οποίο σου αφαιρέσαν ενώ βρισκόσουν υπό ξένη κατοχή, ζητάς απλώς να αποδοθεί δικαιοσύνη». Η Ευρώπη έχει νιώσει πολλές φορές τον ζυγό της κατοχής. Η Βρετανία και οι κορυφαίοι θεσμοί της επιβάλλεται να αρχίσουν να αποδέχονται την άλλη άποψη. Το αίτημα της Ελλάδας είναι απολύτως δίκαιο. Πρέπει να εξακολουθήσει να πνέει ως άνεμος του Ζέφυρου στην Αγγλία.

Η ντέιμ Τζάνετ Σούζμαν είναι πρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανενώση των Γλυπτών του Παρθενώνα και ηθοποιός. Είναι επίμημο μέλος της Royal Shakespeare Company και έχει τιμηθεί με το Βραβείο Pragnell Shakespeare Award

Οχι άλλο μονιτό φως, όχι άλλα ορφανά αγάλματα. Πρέπει να επανενωθούν με το άλλο μισό του αετώματος που βρίσκεται σε αυτό το εξάισιο μουσείο, έτσι ώστε εγώ, ο επισκέπτης, να μπορώ να αντιληφθώ τη σιωπηρή συζήτηση που διεξάγεται μεταξύ τους

